

الله أكبر
الحمد لله

برنامه هر خانه یک پایگاه سلامت

(الزامات و استانداردها)

مرکز بهداشت استان
آموزش و ارتقای سلامت

مرداد ماه ۱۳۹۹

اهداف کلی

➤ توانمندسازی فرد، خانواده و جامعه برای تامین، حفظ و ارتقاء سلامت در مراقبت از خود، همیاری و مشارکت جمعی

برنامه هر خانه یک پایگاه در قالب برنامه های زیر اجرا می شود:

➤ تربیت سفیر سلامت خانواده

➤ تربیت رابط سلامت محله

➤ آموزش دانشجو

اهداف اختصاصی

- تربیت یک سفیر سلامت به ازای هر خانواده
- تربیت یک رابط سلامت به ازای هر ۲۰ سفیر سلامت خانواده
- تربیت یک دانشجو به ازای هر ۱۰ خانواده

سفیر سلامت خانوار کیست ؟

-سفیر سلامت عضوی از اعضای خانواده است که حداقل

هشت کلاس سواد خواندن و نوشتن دارد و به صورت داوطلبانه ، مسوولیت انتقال مطالب آموخته شده در حوزه سلامت و مراقبت فعال از سلامت خود و اعضای خانواده و جامعه را بر عهده دارد.

سفیر سلامت افتخاری

برای هر خانواری که فاقد عضو واجد شرایط باشد، سفیر سلامت افتخاری تربیت خواهد شد.

سفیر سلامت افتخاری، فردی است که علاوه بر خانوار خود، حداکثر ۵ خانوار بدون سفیر سلامت را تحت پوشش قرار می دهد.

استراتژی های کلی

۱- جلب حمایت همه جانبه

۲- آموزش و توانمندسازی

۳- ظرفیت سازی

۴- اطلاع رسانی مبتنی بر فناوری IT ، E- Health ، M-Health ،

اینترفیس / اپلیکیشن، سامانه زندگی

۵- بازاریابی اجتماعی

۶- پایش و ارزشیابی

➤ **گروه هدف:** خانواده های تحت پوشش

➤ **سطح ارائه خدمت:** واحدهای ارائه خدمات سلامت: مرکز خدمات جامع سلامت روستایی/شهری، پایگاه سلامت، خانه بهداشت

➤ **ارائه دهنده خدمت:** پزشک خانواده، کارشناس مراقب سلامت/بهورز و دیگر اعضای تیم سلامت، دانشجویان رشته های مرتبط پزشکی

حیطه های آموزشی برنامه

۱- حیطه ارتقاء سلامت و پیشگیری

خودمراقبتی در افسردگی، سالمندی سالم، کاهش مصرف نمک، روغن و چربی، آمادگی خانواده در بلایا و ...

۲- حیطه درمان های اولیه

کمک خواهی از اورژانس ۱۱۵، سوختگی، تروما، درد قفسه سینه، احیا قلبی با دست و ...

۳- حیطه توانبخشی

پیش گیری از مشکلات اسکلتی عضلانی - مراقبت از پای دیابتی - پیش گیری از سقوط سالمندان و ...

روش آموزش

متناسب با شرایط و امکانات منطقه:

الف - حضوری

ب - مجازی

استفاده از وسایل کمک آموزشی مختلف نظیر لوح فشرده، اپلیکیشن، سایت، پمفلت و ...

شرح وظایف سطح ستاد مرکز بهداشت شهرستان / ستاد معاونت بهداشتی دانشگاه

آموزش و ارتقاء سلامت:

- برنامه ریزی عملیاتی برای برنامه تربیت سفیر سلامت خانواده / رابطین سلامت
- برگزاری دوره های آموزشی برای پزشک خانواده و اعضای تیم سلامت به روش TOT
- همکاری در برگزاری دوره های آموزشی برای دانشجویان پزشکی
- برنامه ریزی برای برگزاری پویش های آموزشی و اطلاع رسانی در خصوص برنامه تربیت سفیر سلامت خانواده / رابط سلامت
- خدمات پشتیبانی برای جذب، آموزش و تداوم فعالیت سفیر سلامت خانواده / رابطین سلامت

شرح وظایف سطح ستاد مرکز بهداشت شهرستان / ستاد معاونت بهداشتی دانشگاه

آموزش و ارتقاء سلامت:

- نظارت بر برگزاری آموزش های فردی و گروهی سفیران سلامت خانواده / رابط سلامت
- نظارت بر فرآیند ثبت و آموزش سفیران سلامت / رابطین سلامت در سامانه های پرونده الکترونیک سلامت
- بررسی و تحلیل شاخص های مرتبط با برنامه های سفیر سلامت خانواده در رابطین سلامت
- نظارت بر اطلاعات ثبت شده در اینترفیس خودمراقبتی
- ارزشیابی عملکرد پزشک خانواده و تیم سلامت در اجرای برنامه
- پایش و ارزشیابی اجرای برنامه

شرح وظایف سطح ستاد مرکز بهداشت شهرستان / ستاد معاونت بهداشتی دانشگاه

گروه توسعه شبکه و ارتقای سلامت:

- هماهنگی در توزیع دانشجویان به شهرستان ها
- پایش و ارزشیابی اجرای برنامه
- همکاری در آموزش پزشک خانواده و اعضای تیم سلامت به روش TOT
- همکاری در آموزش دانشجویان

چالش های برنامه خودمراقبتی فردی

- مشارکت ضعیف واحدهای فنی در محتوای برنامه
 - کمبود اعتبارات مورد نیاز جهت استمرار برنامه (تهیه بسته های آموزشی، برگزاری همایش سفیران، طراحی برنامه های مرتبط با جلب مشارکت سفیران در برنامه های سلامت و ...)
- * به ویژه در سه سال اخیر هیچ اعتباری به این برنامه تخصیص نیافته است.

اجزای خودمراقبتی

- **چارچوب (قالب) :** سازوکار و روش انجام خودمراقبتی و حمایت از آن
- **محتوا:** موضوع خاصی که در هر رفتار خودمراقبتی به آن پرداخته می شود.
- محتوای خودمراقبتی را می توان بر حسب گروه هدف، نیازهای خاص آنها و راه های مختلف برآورده ساختن نیازها تغییر داد.

محورهای پایه خودمراقبتی (بر پایه مدل اورم)

○ تقاضای خودمراقبتی (Demand)

○ عاملیت خودمراقبتی (Agency)

○ (وجود توانمندی برای اتخاذ یک رفتار است که سه بعد فردی، اجتماعی و رفتاری دارد.)

تعداد سفیران سلامت

ردیف	عنوان	تعداد	توضیحات
۱	تعداد سفیر سلامت خانوار	۴۰۰۷۵۷	-
۲	تعداد رابط سلامت محله	۶۲۲۸۵	ابراز تمایل به رابط محله شدن

تعداد سفیران سلامت به تفکیک ویژگی های دموگرافیک

ردیف	عنوان	تعداد	درصد
۱	تعداد سفیران سلامت مرد	۳۸۹۶۵	۹/۷
۲	تعداد سفیران سلامت زن	۳۶۱۷۹۲	۹۰/۳
۳	گروه های سنی	۳۸۶۷۵۷	۹۶/۵
	زیر ۶۰ سال	۱۴۰۰۰	۳/۵
۵	میزان تحصیلات	۲۸۱۹۰۸	۷۰/۳
	زیر دیپلم	۱۱۸۴۵۶	۲۹/۶
۶	همسر	۳۲۵۱۱۱	۸۱
۷	سرپرست	۳۹۲۳۲	۱۰
۸	غیر	۳۹۰۰۰	۱۰